

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑ ΟΣΤΡΑ

ΕΡΩΣ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ

ΚΟΥΜΠΙΣΜΕΝΗ στο παράθυρο, ή αδελφή Άννα κίτταζε έξω. Ήταν πολύ πρωί ακόμα. Ή μέρα ά- νέτελλε σιγά-σιγά. Ήταν μία φθινοπωρινή μέρα του 1915, του δευτέρου έτους του παγκοσμίου πολέ- μου. Ο ήλιος, όστόσο, που πρόβαλλε πίσω από τον λόφο, ήταν πολύ πιο χρυσός και πολύ πιο άμορφος από άλλότε...

Τό νοσοκομείο είχε άρχισει να ξηντά. Άπό τό ά- νοχτό παράθυρο άκούγοντόσαν κάτω οι βηματισμοί, άγγου άκουα και κίτωες μουδιασμένοι, τών στρα- τιωτών που έκαναν τήν άνάσφοι τους, τών νοσο- κωπιών που πηγαυνοεζόχόντοσαν, τών μαγειρών που κουβαλούσαν τούς κουβάδες τους στο μαγειρείο. Μά δέν είχε τίποτε τό εθθίμο ή κίνησι αυτή. Στενοχωρημένη, ή αδελφή Άννα, ξανάκλεισε τό παράθυρο. Δέν ήξερε τό γιατί, μά ήταν έτοιμη ν' αναλυθή σέ λυ- γμούς... Τήν προηγούμενη μέρα είχαν κουβαλήσει καινούριους τραυμα- τίας στο νοσοκομείο. Αυτές ή μεταφορές είχαν γίνει τελευταία πολύ πιο πυκνές, Γιγνόντοσαν λάντα σχεδόν τή νύχτα. Και μαζί τους οι τραυ- ματιάζ έφεραν όλη τή φρικτή του μετώπου, όπου εξακολουθοῦσε να βροντά τό κανόνι...

Έκει, λοιπόν, στό σκοτεινό διάδρομο, άνάμεσα σ' έκατό κομμά ξα- πλωμένα άνίτηνα πάνω στα φορεία, ή αδελφή Άννα είχε αναγνωρίσει, είχε μαντέψει καλύτερα, τή μορφή του λοχαγού Λωράν.

Τή στιγμή εκείνη άκριβώς δ λοχαγός Λωράν ξανάγνιξε άργά- άργά στή ζωή. Όταν τόν τοποθέτησαν στο κρεβάτι του και τό άλλα- ξαν τίς πληγές, είδαν πώς ή κρίσιμη περίοδος είχε πιά περάσει γι' αυτόν. Μονάχα τό μάτια του κινδύνεσαν ακόμα, από τό μαροῦτι που τό είχε καταλάβει. Ή αδελφή Άννα στάθηκε πλάι του και τόν κίτταζε πολλή ώρα, μέ δα- κρυσιμένα μάτια. Νά περιβάλη, να περιβάλη μέ τίς φροντίδες της, μέ τίς περιποιήσεις της, μέ τή στοργή της, αυτόν τόν άνθρωπο, ήταν γι' αυτή ή έκκλησίωσις του πιο μεγάλου πό- θου, που είχε ποτέ στή ζωή της.

Πριν πέντε χρόνια, ή Άννα, που έμενε τότε άκόμα στο πατρικό της σπίτι, είχε δοκιμάσει έ- να άγνό αίσθημα γιά τό λοχαγό Λωράν. Έκεί- νος έδεξε έπίσης πώς σιμμεριζόταν τό αίσθη- μα της. Μά άξιαρα, έφυγε μία μέρα γιά τίς Άποικίες, όπου τόν μετέβησαν. Γι' αυτό Άννα, ήταν πιά σένά να είχε χαθή από τή ζωή. Και μόνο λίγους μήνες προτού έκτραγή δ πόλεμος, έ- μαθε πώς δ άνθρωπος που είχε λατρεύσει, γύ- ρισε στή Γαλλία παντρευμένος λ...

Ήταν ένα σκληρό, πολύ σκληρό πράγμα αυ- τό γιά τήν τρυφερή της ψυχή. Μά δέν μνησι- κάκισε. Μόνο που, έπάνω στήν άπελπισία της, ζήτησε τήν άδεια από τό σπίτι της να προσέ- ρη κι' αυτή, όπως τόσα κορίτσα τότε, τίς ύπη- ρεσίες της στους πληγωμένους και τούς πονε- μένους. Δέν τό είχε πη όπτε στόν έναύτο της. Μά, παίρνοντας αυτή τήν άπόφασι της, είχε συγχρόνως και τήν έλπίδα πώς μία μέρα θα μπορούσε ίσως έτσι να περιποιηθί κι' εκείνον, μαζί με τούς άλλους πολεμιστάς, τούς πληγω- μένους, τούς σκατεμένους.

Και τόν περιποιήθηκε πράγματι, τώρα που τόν έφεραν τραυματία στο νοσοκομείο, τόν πε- ριοποιήθηκε με άφοσίωσι, με στοργή. Δέκα μέ- ρες από τότε που τόν μετέφεραν στο νοσοκο- μείο, έκανε τόσα πολλά γι' αυτόν, όποτε δ νεαρός λοχαγός έπαρεπε να αιδώνεται είνγνωμοσύνη άπάνταί της...

—Μικρή μου αδελφούλα, της είπε μία μέρα δ λοχαγός. Οΰχετε τήν καιλώσην να γράψετε ένα γράμμα γιά μένα ; Με τό τυφλά μου μάτια, δέν θα τό κατώρθωνα μόνος μου...

Και ή Άννα πήρε και έγραψε τό γράμμα, που της υπάγορνε δ τραυματίας. Ήταν μία σύνταξη άρήρησι τών τελευταίων ήμερών του μετώπου, του τραυματισμού του, και άκόμη συντομώτερη τών ήμερών, που είχε περάσει ίσαστε τότε στο νοσοκομείο. Άρχισε με τή φράσι :

ρες ένός πολυπόλου τούς κάρφωσαν άνίτηνοισ στή θέσι τους. Τί είχε σιμβή ; Άπλοῦστατα, οι δεσμοφύλακες είχαν ανακαλύψει τή δραπέ- τεισι τους. Οι κακοποιοί, πληγωμένοι από τίς σφαίρες αναγκάσθηκαν να παραδοθών και να ξαναγυρίσουν στα κάτεργα της Γουάνης. Μά και τό πλάμα του Μιρό δέν άγγισε ν' ανακαλυφθί. Κι' έτσι οι τρεις κατάδικοι πήλρωσαν κι' αυτοί με τή ζωή τους τό άποτρόπαιο Έγκλημά τους. Παρ' όλες, όστόσο, τίς αδοτήριες τιμωρίες, οι κατάδικοι δέν συμφορονόσαν. Έξακολουθών, όπως αναερόμας, να έγκληματούν ά- πό συνήθεια, κι' έτσι ή Γουάνη είχε δ τόπος τών πιο φρικασίωτων και τών πιο άποτρόπαιων έγκλημάτων : Μία πραγματική έπίγειος κό- λασσις λ...

M. ΛΑΡΙΚ

«Άγαπημένη μου γυναικούλα...»

—Μήπως ύπάρχει κανένα γράμμα γιά μένα ; ρωτοῦσε κάθε μέρα από τότε δ τραυματίας τήν Άννα, μόλις εκείνη έμπαινε στήν αιδουσα.

Ή Άννα ήταν ύποχρεωμένη να τό άπαντά με τό «όχι», γιατί πρα- γματικά δέν έχοχόταν τό γράμμα που περιμενε. Με τόν έβλεπε στενο- χωρημένον και πάντοτε ειφίωσε να τό πη μία δικαιολογία γι' αυτή τήν άπελπισία άργατορία : Δέν είχε έλθει Ταχυδρομείο εκείνη τή μέρα, τά στρατιωτικά Ταχυδρομεία λειτουργούσαν πολύ άσχημα σ' εκείνον έ- κει τόν τομέα, τά τραίνα είχαν διατεθί όλα γιά να μεταφέρουν στρα- τευματια στο μέτωπο, κ.λ. κ.λ. Και τό γράμμα αυτό, που άργουσε τόσο πολύ νάφθι, δέν τό περιμενε πιά μονάχα δ λοχαγός Λωράν. Τό περι- μενε τώρα και ή Άννα, με τήν ίδια άναποκρίτοια, τό σκαρτόταν όλη τή μέρα, τό έβλεπε τή νύχτα, στόν ύπνο της.

Μά τό γράμμα δέν έχοχόταν και ή μέρες περνούσαν... Ή κατάσταση του τραυματία είχε άρχισει άξιαρα να χειροτερεύει. Είχε πυρετό και μέσα στόν πυρετό του, αυτό τό γράμμα που δέν έχοχόταν, τών τυρανού- σε φρενιά. Κι' ή Άννα λέθανε μαζί του από τήν άπελπισία της...

Έπιτέλους, μία νύχτα, ή Άννα άπεπιάσισε να κινή αυτό που από μέρες τώρα είχε σκαρφή : Κάθισε και τό έγραψε μόνη της αυτό τό γράμμα !

Κι' άργότερα, δέν θυμόταν πιά διόλου τό τί είχε γράψει. Όταν τό τελείωσε, τότε μονάχα θυμήθηκε πώς δέν ήξερε καν τό όνομα εκείνης, τών άνδρα, μ' αυτό τό γράμμα, είχε δανείσει τό βαθύτερα και τά λε- πτότερα αίσθημα της αγχής της. Μά άφού σκαρφήκε λιγάκι, ύπό- γραψε : «Η γυναικούλα σου».

Τά ύπόλοιπα ήταν εύκολα. Ή Άννα έστει- λε τό γράμμα σ' ένα γνωστό της στο Πα- ρισί, και εκείνος, σιμμεριζομενός με τήν παραγγε- λια της, τό ταχυδρόμησε από τό Παρισι στο νοσοκομείο του μετώπου. Ο λοχαγός Λωράν χάρησε τρυφερά τό φάκελλο, όταν τόν έφερε δ ταχυδρόμος, και έβριτα τόν έδωσε στήν Άννα. Εκείνη του διάβασε τότε αυτά που μόνο της είχε γράψει. Ο λοχαγός άκου- γε, με μία φανταστική άπάθεια. Μά ένα ά- διάφοτο χαμόγελλο, μά παράξενη λάμψη, είχαν φανίσει τό πρόσωπο του...

Άπό κείνη τή στιγμή, δ Λωράν, που ήταν άλλοτε τόσον όμηλητικός και τόσο περιποιη- κός προς τήν Άννα, φάνηκε πώς είχε ξεθά- σει άκόμη και τήν παρνούσια της. Ο παρα- κός φόβος, άκόμη και ή παρνούσια της νεαρ- ής κόρης, φανόνταν να τόν στενοχωρή τώρα υπερβολικά. Χαμμένος μέσα στις κουβέρτες του, έμενε όρες όλόκληρες άνίτηνος, χωρίς να σκαίει καθόλου. Και μόνο τ' άδυνατοίμε- να του δαχτύλα έφιργγαν κάποτε- κάποτε τό γράμμα, που κρούτοσαν, και μόνο ή κίνησις αυτή έδινε στήν Άννα να καταλάβη πώς δ λοχαγός δέν κομόταν...

Μία μέρα τέλος, ένδ ή Άννα βρισκόταν στόν κίβλο, ήθελε πράγματι στόν Λωράν ένα γράμμα. Ένα γράμμα σ' άλήθεια από τό Παρισι αυτή τή φορά και πραγματικά από τήν γυναίκα του. Ή Άννα αιδώνθηκε τήν καρδιά της να χτυπά δυνατά. Με δύο λόγια, ή κ. Λωράν άνήγγηκε στόν σφύγγό της πώς θα πείγανε να τόν δει λ...

Τό ίδιο βράδι ή Άννα μίτηκε, όπως συνή- θως, στό κοιμητό του λοχαγού. Τό γράμμα— τό πραγματικό γράμμα—ήταν εκεί, έπάνω στο γονάτο της. Ο τραυ- ματίας φανόνταν πολύ χαρούμενος, που θα ξανάβλεπε γρήγορα τήν γυ- ναίκα του... Ή Άννα τόν άκούγε με κομμένη τήν άναπνοή. Και τότε, άξιαρα, τήν κατέλαβε ένας φόβος, ένας άπέραντος φόβος, και τό διη- γήθηκε τήν ιστορία της ψευτικης έπιστολής που τό έστειλε γιά να τόν παρηγοήσι.

Με άγωνία, σκιμμένη έπάνω του, περιμενε τήν άπάντησί του. Βρά- δυσε και ή αιδουσα είχε άρχισει να σκοτεινιάζει στίς γωνίες. Στόν άν- τικρυνό τοίχο δέν δέκρινε κανεις τίποτε άλλο από τή μορφή του Χρι- στοῦ, ένός μικρού άγάλματος, που ήταν εκεί ψηλά τοποθετημένο.

Μεσολάβησε μία μακρά σιωπή. Κι' έπειτα, ή Άννα άκουσε μία αδύ- νατη φωνή, που δέν τήν άνεγνώρισε άμέσως και που της είπε :

—Έγχαριστώ λ... Και αυτό ήταν έλο. Σιγά-σιγά τότε και άδούβερα, σκαρτόθηκε. Τά μάτια της ήσαν βου- κομμένα...

Τήν ίδια στιγμή είδε καταγής, πλάι στο κρεβάτι του Λωράν, ένα πεταμένο, τσαλακωμένο χαρτί. Χωρίς καν να τό κιντήξει, τό άνεγνώ- ρισε : Ήταν τό ψεύτικο γράμμα, τό γράμμα της. Έσκυψε, τό πήρε και τό πέταξε στο έδαφος.

Μία μικρή φλόγα άναπήδησε τότε. Και ή άντανάκλασις της φλόγας αυτής ύψώθηκε κατά μήκος του τοίχου, και πήγε και στάθηκε γιά μία στιγμήόλα κάτω από τά πόδια του Έσταυρωμένου...

